

VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO

REPUBLIKE SLOVENIJE

URAD GENERALNEGA DRŽAVNEGA TOŽILCA

Številka: VDT-Tu-14-2/40/2023/19

Datum: 15. 12. 2023

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE**Urad za mednarodno sodelovanje in mednarodno pravno pomoč**gp.mp@gov.si**ZADEVA: Odziv na pripravo Letnega poročila EK o vladavini prava 2024****ZVEZA: Vaša št. 542-27/2020-2030**

Spoštovani,

na Vrhovnem državnem tožilstvu RS (VDT RS) smo dne 27. 11. 2023 prejeli vaše zaprosilo za odziv pri pripravi letnega poročila o vladavini prava v EU (poročilo), ki vam je bilo posredovano preko Ministrstva za zunanje in evropske zadeve (MZEZ). Na Ministrstvu za pravosodje boste pripravili odziv v delu, ki se nanaša na delovno področje v okviru pravosodja, pri čemer zaprošate za pomoč pri pripravi odgovorov, ki se nanašajo na državno tožilsko organizacijo, še posebej v stebru s področja boja proti korupciji.

Glede na izrecno navodilo, da naj se naši prispevki nanašajo zgolj na novosti, napredek in razvoj dogodkov od julija 2023 (tj. od objave četrtega letnega poročila) dalje, za kvalitetnejšo interpretacijo in umestitev v celostni kontekst, posredujemo naše letošnje odgovore vključno z našimi odgovori za leto 2022. Prav tako smo se pri naših odgovorih omejili na pomembnejše novosti, napredek in razvoj dogodkov, ki se v bistvenem nanašajo na položaj ter naloge in pristojnosti državnega tožilstva.

Obveščamo vas, da bomo naše odgovore (po potrebi) obsežnejše in boljše dopolnili v sklopu individualnih obiskov oziroma virtualnih srečanj s predstavniki Komisije Evropske Unije.

*

I. Justice System

1. Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2023 Report regarding the justice system (if applicable)

A. Independence

2. Appointment and selection of judges, prosecutors, and court presidents (incl. judicial review)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

V zvezi z imenovanjem državnih tožilcev v poročevalnem obdobju ni zaznanih posebnosti. Po poročanju Državnotožilskega sveta imenovanja državnih tožilcev od 2. 6. 2022 dalje potekajo ažurno.

Potrebno je izpostaviti nujnost čim prejšnje spremembe zakonodaje (3. in 4. oddelka 2. poglavja Drugega dela Zakona o državnem tožilstvu - ZDT-1), ki bo zagotovila poenostavitve in s tem pospešitev sicer dolgotrajnih postopkov za imenovanje in napredovanje državnih tožilcev (od objave razpisa prostega mesta državnega tožilca do zaprisege in nastopa dr̄avnotožilske službe običajno poteče več kot eno leto). Na Vrhovnem državnem tožilstvu deluje interna delovna skupina, ki intenzivno pripravlja predlog sprememb ZDT-1.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

V zvezi z odgovorom v preteklem poročevalnem obdobju glede neutemeljenih zastojev pri imenovanju in napredovanju nekaterih državnih tožilcev oziroma selektivnega imenovanja državnih tožilcev s strani Vlade RS je izpostaviti, da je Vlada RS na 2. redni seji, ki je potekala 2. 6. 2022, imenovala 13 državnih tožilcev, ki so (nekateri tudi od septembra 2020) čakali na odločitev o njihovem imenovanju, oziroma za kandidate, ki so že opravljali dr̄avnotožilsko službo, tudi o njihovem napredovanju.

Vsa nadaljnja imenovanja v drugi polovici leta 2022 so potekala ažurno.

- zakonodajni načrti, ki jih predvideva Vlada RS:

V zvezi s pripombo v preteklem poročevalnem obdobju o nameravanih spremembah Zakona o državnem tožilstvu s strani Ministrstva za pravosodje RS, ki bi omogočile nedopustno politično kadrovanje in posegle v ustavno zagotovljen položaj državnega tožilca ter zmanjševalo vlogo Dr̄avnotožilskega sveta kot samostojnega in strokovnega organa, je izpostaviti, da je bil zakonodajni postopek o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu RS (ZDT-1F), EPA: 20-IX, dne 4. 10. 2022 končan, saj Dr̄avni zbor RS ni sprejel sklepa, da je navedeni predlog primeren za nadaljnjo obravnavo.

3. Irremovability of judges; including transfers (incl. as part of judicial map reform), dismissal and retirement regime of judges, court presidents and prosecutors (incl. judicial review)

Odgovor VDT RS za leto 2023:
Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

Odgovor VDT RS za leto 2022:
Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

4. Promotion of judges and prosecutors (incl. judicial review)

Odgovor VDT RS za leto 2023:
V zvezi z napredovanjem državnih tožilcev je izpostaviti, da je Državnotožilski svet dne 11. 4. 2023 sprejel nova Merila za kakovost dela državnih tožilcev za oceno državnotožilske službe, ki pa se za že odprte postopke še ne uporabljajo.

Odgovor VDT RS za leto 2022:
Z odpravo zastojev v imenovanju državnih tožilcev na višja državnotožilska mesta, kot pojasnjeno pod 2. točko, so bili odpravljeni tudi zastoji pri odločanju o njihovem napredovanju.

5. Allocation of cases in courts

6. Independence (including composition and nomination and dismissal of its members), and powers of the body tasked with safeguarding the independence of the judiciary (e.g. Council for the Judiciary)

Odgovor VDT RS za leto 2023:
Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

Odgovor VDT RS za leto 2022:
Na navedenem področju ni dodatne poročevalne vsebine – velja ureditev, kot opisana v odgovoru za preteklo leto.

7. Accountability of judges and prosecutors, including disciplinary regime and bodies and ethical rules, judicial immunity and criminal/civil (where applicable) liability of judges (incl. judicial review)

Odgovor VDT RS za leto 2023:
Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Na navedenem področju ni dodatne poročevalne vsebine – velja ureditev, kot opisana v odgovoru za preteklo leto.

8. *Remuneration/bonuses/rewards for judges and prosecutors, including observed changes (significant and targeted increase or decrease over the past year), transparency on the system and access to the information*

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Glede ustrezne ureditve materialne neodvisnosti državnih tožilcev izpostavljamo, da v poročevalnem obdobju na tem področju še vedno ni prišlo do bistvenega napredka.

Državni tožilci že vrsto let opozarjamo na potreben dvig plačnih razredov, s čimer bi se odpravila obstoječa razmerja med predstavniki različnih vej oblasti. Primerjava kaže, da državni tožilci (in sodniki) v uvrstitvah v plačne razrede niso izenačeni s funkcionarji zakonodajne in izvršilne oblasti. Napredovanj v nazive, kot je to običajno za javne uslužbenke, pri državnih tožilih tako rekoč ni. Sistem ocenjevanja državnih tožilcev ni primerljiv niti z ocenjevanjem javnih uslužbenec niti z ocenjevanjem funkcionarjev zakonodajne in izvršilne oblasti, saj je potrjen posebej strogemu sistemu temeljitega ocenjevanja dela tožilca v 3-letnem obdobju. Potrebno bi bilo povečati število plačnih razredov znotraj posameznih nazivov državnih tožilcev. Prav tako je potrebno ustrezno ovrednotiti dodatek za nezdružljivost funkcije (v enakem obsegu kot za sodnike) ter primerljive dodatke kot veljajo za javni sektor (povečan obseg dela, dodatek za znanstveni naziv, nevarnost in ogroženost pri delu), mentorstvo, mobilnost državnih tožilcev in dežurstvo ter omogočiti povečanje števila dni dopusta nad zakonsko omejitvijo 40 dni (v primerjavi z zdravniki, ki omejitev nimajo, tudi zaradi narave svojega dela).

Ustavno sodišče je dne 1. 6. 2023 sprejelo odločbo št. U-I-772/21-37, s katero je bila ugotovljena protiustavnost v zvezi z relativno primerljivostjo plačnih razmerij med poslanci in najnižje uvrščenimi sodniki, ker je ta v neskladju z načelom delitve oblasti. Navedena odločba je relevantna tudi za položaj državnih tožilcev glede na izvajanje ustavne funkcije kazenskega pregona, zato državno tožilstvo v celoti vztraja pri realizaciji navedene odločbe. Za odpravo ugotovljenih protiustavnosti je Ustavno sodišče zakonodajalcu določilo šestmesečni rok (ta se izteče dne 3. 1. 2024) pri čemer je upoštevalo, da sta zakonodajalec in vlada že dalj časa seznanjena z obravnavano problematiko. Tudi posvetovalna skupina na Vrhovnem državnem tožilstvu si je glede plačne problematike ves čas usklajevanje prizadevala, da bi državne tožilce pri odpravi plačnih nesorazmerij tretirali enako kot sodnike ter da bi se okrajni državni tožilci v plačni lestvici uvrstili višje, kot so bili doslej.

V zvezi z ureditvijo ustreznih plačnih razredov izpostavljamo, da je bil dne 27. 6. 2023 na predlog predstavnikov vlade, ministrice za javno upravo in ministrice za pravosodje s strani sodniških in tožilskih predstavnikov že podpisan Dogovor o ureditvi plač

funkcionarjev sodne oblasti in državno tožilskih funkcionarjev, s katerim je bila dogovorjena nova plačna lestvica pravosodnih funkcionarjev, pri čemer se je s plačnim dogovorom določil tudi dodatek za nezdržljivost, kar je bila ena izmed bistvenih zahtev v postopku usklajevanj. Omenjeni dogovor je bil kljub obljubi, da bo podpisan s strani vseh deležnikov, podpisan le s strani sodniških in tožilskih predstavnikov, pri čemer je bil dne 7. 7. 2023 s strani vlade nato posredovan nov dogovor, ki pa za razliko od že sklenjenega dogovora ni določal časovnice za uskladitev plačnih nesorazmerij, na katerega na državnem tožilstvu zaradi nedefiniranih časovnih zavez zato nismo pristali. Kot posebej zaskrbljujoče izpostavljamo, da od posredovanja novega predloga s strani vlade v mesecu juliju uradno ni bilo nobenih aktivnosti, ki bi kazale na uresničitev namer za ustrezno ureditev materialnega statusa državnih tožilcev.

Realizacija ustavne odločbe št. U-I-772 z dnem 3. 1. 2024, in sicer na način, da bodo v celoti odpravljena plačna nesorazmerja ter uveljavitev že podpisanega plačnega dogovora s strani sodnikov in državnih tožilcev, predstavlja tudi izpostavljeno zahtevo članstva Društva državnih tožilcev. Slednje je na izrednem občnem zboru dne 25. 9. 2023 v Ljubljani razpravljalo o materialnem položaju državnega tožilca, njegovi vlogi v družbi in nadaljnjih korakih društva v primeru neizvršitve ustavne odločbe št. U-I-772 z dne 1. 6. 2023, pri čemer je v članstvu doseženo stališče, da se v primeru neizvršitve ustavne odločbe uporabi vsa pravna sredstva ter obvesti mednarodne organizacije.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Potrebno je izpostaviti ustrežnejšo ureditev materialnopravnega statusa oziroma prejemkov državnih tožilcev, saj ta predstavlja pomemben vidik materialne oziroma funkcionalne neodvisnosti.

Državni tožilci že vrsto let opozarjamo na potreben dvig plačnih razredov, s čimer bi se odpravila obstoječa razmerja med predstavniki različnih vej oblasti. Primerjava pokaže, da državni tožilci v uvrstitvah v plačne razrede niso izenačeni s funkcionarji zakonodajne in izvršilne oblasti. Poleg tega plačni razredi določenih uradniških delovnih mest oziroma nazivov javnih uslužbencev dosegajo (oziroma celo presegajo) plačne razrede državnih tožilcev. Napredovanj v nazive, kot je to običajno za javne uslužbenke, pri državnih tožilih tako rekoč ni. Sistem ocenjevanja državnih tožilcev ni primerljiv niti z ocenjevanjem javnih uslužbencev niti z ocenjevanjem funkcionarjev zakonodajne in izvršilne oblasti, saj je podvržen posebej strogemu sistemu temeljitega ocenjevanja dela tožilca v 3-letnem obdobju. Potrebno bi bilo povečati število plačnih razredov znotraj posameznih nazivov državnih tožilcev. Prav tako je potrebno ustrezno ovrednotiti dodatek za nezdržljivost funkcije (v enakem obsegu kot za sodnike) ter primerljive dodatke kot veljajo za javni sektor (povečan obseg dela, dodatek za znanstveni naziv, nevarnost in ogroženost pri delu), mentorstvo, mobilnost državnih tožilcev in dežurstvo ter omogočiti povečanje števila dni dopusta nad zakonsko omejitvijo 40 dni (v primerjavi z zdravniki, ki omejitev nimajo, tudi zaradi narave svojega dela).

9. Independence/autonomy of the prosecution service

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Kot je bilo že navedeno v odgovoru za leto 2021 je Ustavno sodišče z odločbo št. U-I-214/19, Up-1011/19 z dne 8. 7. 2021 ugotovilo, da sta Zakon o parlamentarni preiskavi ter Poslovnik o parlamentarni preiskavi v neskladju z Ustavo, saj v postopku odrejanja parlamentarne preiskave ni urejeno varstvo neodvisnosti državnih tožilcev. Zaradi tako ugotovljene protiustavnosti v obstoju pravne praznine, ki ogroža ustavno zagotovljeno neodvisnost državnih tožilcev, je Ustavno sodišče Državnemu zboru naložilo, da mora ugotovljeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

10. Independence of the Bar (chamber/association of lawyers) and of lawyers

11. Significant developments capable of affecting the perception that the general public has of the independence of the judiciary

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Vrhovno državno tožilstvo se je odzvalo povabilu Pravne mreže za varstvo demokracije, ki je z oktobrom 2023 pričela izvajati pilotni projekt t. i. pravnih sprehajalnic. Namen projekta je dijakom in dijakinjam slovenskih srednjih šol približati pravne vsebine z obiski pravnih institucij in sprehodov po pravno pomembnih točkah regionalnih središč. S tem projektom se zapolnjuje vrzel v izobraževalnem procesu, ki mlade premalo spoznava s pravnimi institucijami in pravnimi poklici.

Uvodna Pravna sprehajalnica, poimenovana »Od zločina do kazni«, je bila izvedena dne 24. 10. 2023 in je zasnovana v sodelovanju z Vrhovnim državnim tožilstvom, Okrožnim sodiščem v Ljubljani ter Zavodom za prestajanje kazni zapora Ljubljana. Kazenskoppravna sprehajalnica vključuje igrano obravnavo na Okrožnem sodišču, v kateri sodelujejo sodnik, državni tožilec ter odvetnik, nato pa dijake pred zapori sprejme še direktor zavoda za prestajanje kazni.

V šolskem letu 2023-24 je v Ljubljani in Mariboru načrtovana izvedba 15-ih pilotnih sprehajalnic s petimi različnimi pravnimi vsebinami (Od zločina do kazni - kazenskoppravna sprehajalnica, Od svobode izražanja do pravice do protesta - ustavnopravna sprehajalnica, Od otroka do partnerja in starša - družinsko in dednopravna sprehajalnica, Od podjetnice do potrošnika - potrošniško-podjetniška sprehajalnica, Od počitniškega dela do redne zaposlitve - delovnopravna sprehajalnica).

Odgovor VDT RS za leto 2022:

V okviru tehnične pomoči Evropske komisije (DG Reform) smo s koncem oktobra 2022 zaključili projekt »Activities to strengthen the rule of law: equality before the law and equal treatment (Supporting mechanisms for deciding on sanctions in criminal

proceedings)«. Projekt je združeval dve aktivnosti, ki pripomoreta h krepitvi zaupanja javnosti v delo državnega tožilstva.

- Prvi del se navezuje na predlaganje kazenskih sankcij in identifikacijo orodij, s katerimi bi bilo mogoče bolj poenotiti sankcioniranje. Izvedene so bile različne študije, ki so nam prvič v Sloveniji podale okvirni pregled sankcioniranja in pokazale pomanjkljivosti sistema. Izdelana so bila priporočila za izboljšanje sistema, ki jih bomo preučili in jih v prihodnosti implementirali. Z implementacijo priporočil bomo pripomogli k večjemu zaupanju državljanov v državno tožilstvo in posledično v zaupanje vladavine prava, saj bodo storilci znali predvideti kazni za določena kazniva dejanja.

- Drugi del, pomemben za izboljšanje zaupanja javnosti v pravno državo, se je osredotočal na zaupanje javnosti v delo državnega tožilstva in se je pričel z javno anketo, saj je bil v letno raziskavo mnenja državljanov Slovenije vključen del o poznavanju in zaupanju v delo državnega tožilstva in državnih tožilcev. Pregledana je bila komunikacijska strategija, izvedeni razgovori z odločevalci, pripravljeni predlogi za izboljšanje komunikacije z javnostmi. Izvedene so bile tudi nujno potrebne delavnice za nastopanje v javnosti, s čimer smo opolnomočili državne tožilce, ki najpogosteje nastopajo v javnosti. Na ta način vplivamo na poznavanje dela državnega tožilstva, saj se je v raziskavi javnega mnenja izkazalo, da se državljani v največjem delu srečujejo z delom državnega tožilstva prav preko medijev (TV). Pripravljena je bila tudi diseminacijska strategija, kjer so priporočila za interne aktivnosti, s katerimi se tožilstvo lahko predstavi javnosti (npr. dnevi odprtih vrat na sodiščih, predstavitev dela državnega tožilstva v šolskih ustanovah ipd.). Del diseminacijske strategije je bila tudi izdelava animirane video predstavitve dela državnega tožilstva, ki bo objavljen na spletni strani ter posredovan raznim drugim institucijam s povabilom k razširjanju videa.

B. Quality of justice

12. Accessibility of courts (e.g. court/legal fees, legal aid, language)

13. Resources of the judiciary (human/financial/material)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Finančni načrt državnih tožilstev in Državnotožilskega sveta za leto 2023 znaša 23.997.021 EUR in je v skladu s predlogom VDT RS.

Finančni načrt v tej višini je bil sprejet v aprilu 2023 z Rebalansom proračuna RS za leto 2023, in sicer na predlog VDT RS kot predlagatelja finančnega načrta, s čimer so bila državnemu tožilstvu s strani Vlade RS zagotovljena finančna sredstva v celotni predlagani višini.

Trenutna realizacija načrta za leto 2023 je 23.105.628 EUR, medtem ko znaša ostanek sredstev 891.393,00 EUR. Ostanek sredstev je nastal predvsem zaradi neizplačanih plač za načrtovane, a nerealizirane nove zaposlitve. V letu 2023 namreč ni bilo imenovanih predvideno število novih državnih tožilcev, ampak manj. Do tako nastale situacije je prišlo iz dveh razlogov: prvič, ker so postopki imenovanja državnih tožilcev dolgi in

drugič, ker se večina imenovanj nanaša zgolj na napredovanja na višja državnotožilska mesta. Skupno število državnih tožilcev se torej ni povečalo toliko, kot je bilo načrtovano in to kljub temu, da se je v letu 2023 uspešno zaključilo več razpisnih postopkov z imenovanji državnih tožilcev. Po drugi strani je ostanek sredstev nastal tudi zaradi visokih zneskov refundiranih bolezni, ki jih zagotavlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (to so boleznine, ki trajajo več kot 20 dni).

Glede kadrovskih podlag vas obveščamo, da se kadrovski podatki za poročila vedno nanašajo na zadnji dan v letu, to je 31.12., in sicer zaradi enakovredne primerjave z prejšnjimi leti in z vsemi organi, državami, ki poročajo. Prav tako kot vsako leto bomo same kadrovske podatke (št. zaposlenih) imeli v začetku leta 2024, zato vam bomo navedene podatke za leto 2023 posredovali naknadno.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Obveščamo vas, da vam v tem trenutku podajamo samo delne podatke, saj proračunsko leto 2022 še ni zaključeno. Ti podatki pa se bodo do 31. 12. 2022 še spremenili, zato vam bomo finančne podatke za leto 2022 posredovali naknadno.

Finančni načrt državnih tožilcev in Državnotožilskega sveta za leto 2022 znaša 24.415.411 EUR in je skladen s predlogom VDT RS. Proračun je sicer nižji od proračuna za leto 2021, ker ne vsebuje več dodatkov za opravljanje dela v covid razmerah in sredstev za premagovanje covid razmer.

Finančni načrt v tej višini je bil sprejet z Rebalansom proračuna za leto 2022 v septembru 2022 na predlog VDT RS kot predlagatelja finančnega načrta, s čimer so bila državnemu tožilstvu s strani Vlade RS zagotovljena finančna sredstva v celotni predlagani višini.

Trenutna realizacija načrta je 23.509.857 EUR. Podatek še ni dokončen, saj se proračunsko leto zaključí 31.12.2022.

Nerealizirani načrt v omenjeni višini predstavljajo predvsem sredstva za plače za del načrtovanih zaposlitev, ki zaradi postopkovnih rokov ni bil realiziran v letu 2022 in v povezavi z njimi tudi sredstva za materialne stroške, ki so bila delno namenjena tudi tem zaposlitvam.

Glede kadrovskih podlag vas obveščamo, da se kadrovski podatki za poročila vedno nanašajo na zadnji dan v letu; to je 31.12. zaradi enakovredne primerjave z prejšnjimi leti in z vsemi organi, državami, ki poročajo. Prav tako kot vsako leto bomo same kadrovske podatke (št. zaposlenih) imeli v začetku leta 2023, zato vam bomo navedene podatke za leto 2022 posredovali naknadno.

14. Training of justice professionals (including judges, prosecutors, lawyers, court staff)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Usposabljanje državnih tožilcev in državnotožilskega osebja je tudi v letu 2023 izvajal Center za izobraževanje v pravosodju (CIP) s sodelovanjem Oddelka za izobraževanje in strokovni nadzor pri Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije (VDT RS) ter Društva državnih tožilcev RS. Posamezna izobraževanja je izvedel tudi zgolj VDT RS. V letu poročanja so izobraževanja državnih tožilcev na različnih dogodkih potekala zlasti na tematiko kibernetnega kriminala, skupnih preiskovalnih skupin, SKY komunikacije, okoljske kriminalitete, organiziranega kriminala, davčne kriminalitete, odvzema premoženja nezakonitega izvora, čezmejnega zbiranja elektronskih dokazov, forenzičnega intervjuja z otrokom, nasilja nad ženskami, mladoletniške kriminalitete, opisov kaznivih dejanj, itd. Usposabljanje državnih tožilcev in državnotožilskega osebja je bilo organizirano tudi v tujini v okviru izobraževanj Evropske mreže centrov za izobraževanje v pravosodju v sodelovanju s CIP-om.

V primerjavi z letom 2022 pa je bilo število izvedenih izobraževanj manj. Razloga za to pa sta predvsem pomanjkanje finančnih sredstev na CIP-u ter primanjkovanje kadra na tem organu.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Usposabljanje državnih tožilcev in državnotožilskega osebja je tudi v letu 2022 izvajal Center za izobraževanje v pravosodju (CIP) s sodelovanjem Oddelka za izobraževanje in strokovni nadzor pri Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije (VDT RS) ter Društva državnih tožilcev RS. Posamezna izobraževanja pa je izvedel tudi samo VDT RS. Usposabljanje državnih tožilcev in državnotožilskega osebja je bilo organizirano tudi v tujini v okviru izobraževanj Evropske mreže centrov za izobraževanje v pravosodju v sodelovanju s Centrom.

Usposabljanja so bila v večini izvedena ob fizični prisotnosti udeležencev, nekatera pa z dodano možnostjo spremljanja in sodelovanja na daljavo.

15. Digitalisation (e.g. use of digital technology, particularly electronic communication tools, within the justice system and with court users, procedural rules, access to judgements online)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Projekt EXEC II, ki ga sofinancira Evropska komisija (eEDES), in ki omogoča elektronsko izmenjavo evropskega preiskovalnega naloga ter zahtevkov za mednarodno pravno pomoč, je bil zaključen. Konec meseca maja je eEDES pričel delovati tudi v produkcijskem okolju. Vsa državna tožilstva (lahko) od junija uporabljajo eEDES portal za posredovanje in prejem zahtevkov za mednarodno pravno pomoč in evropskih preiskovalnih nalogov. V teku so bila prizadevanja za omogočitev dostopa v sistem tudi policiji, kot internemu organu, ki sodeluje pri pripravi izhodnih EPN.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju. Vsi projekti, zajeti v lanskem poročilu so še v teku. Projekt EXEC II, ki ga sofinancira Evropska komisija

(eEDES), in s katerim bomo omogočili elektronsko izmenjavo evropskega preiskovalnega naloga ter zahtevkov za mednarodno pravno pomoč, bo zaključen konec leta. V tekočem letu smo na VDT RS v okviru projekta EXEC II usposobili uporabnike na vseh okrožnih državnih tožilstvih.

16. Use of assessment tools and standards (e.g. ICT systems for case management, court statistics and their transparency, monitoring, evaluation, surveys among court users or legal professionals)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

17. Geographical distribution and number of courts/jurisdictions ("judicial map") and their specialisation, in particular specific courts or chambers within courts to deal with fraud and corruption cases.

C. Efficiency of the justice system

18. Length of proceedings

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Tudi letošnji statistični podatki kažejo, da je stopnja obvladovanja pripada okoli 100 % in je primerljiva lanskemu letu. Ker statistično leto na dan poročanja še ni zaključeno, bomo stanje obvladovanja pripada zadev sporočili naknadno oz. v sklopu individualnih razgovorov s predstavniki Evropske komisije.

V primerjavi z lanskim letom pa je zaznati, da se je trajanje sodnih postopkov podaljšalo, predvsem pri obravnavi zapletenejših, medijsko izpostavljenih kaznivih dejanj. Na državnih tožilstvih tovrstne zadeve obravnavamo prednostno, ravno z namenom skrajševanja trajanja kazenskega postopka. Opaziti pa je, da na ta način ne postopa niti policija niti sodišče. Zato bi bilo priporočljivo prednostno obravnavanje tovrstnih zadev znotraj vseh vpletenih državnih organov.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Statistični podatki kažejo, da je stopnja obvladovanja pripada nad 100 %, kar pomeni, da državni tožilci tudi leta 2022 rešijo več zadev, kot pa jih na novo prejmejo, kar pa je nedvomno povezano z delom izven delovnega časa. Kljub temu, da so se v zadnjem letu sprostila zadržana imenovanja državnih tožilcev, namreč še vedno niso zasedena vsa z Odredbo o številu mest državnih tožilcev načrtovana mesta.

V zvezi z lanskim poročanjem o spremembah Uredbe o sodelovanju državnega tožilstva, policije in drugih pristojnih državnih organov in institucij pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj ter delovanju specializiranih in skupnih preiskovalnih skupin (Uradni list RS, št. 28/2021 z dne 25. 2. 2021 – v nadaljevanju: Uredba) je potrebno izpostaviti, da je bila 24. 6. 2022 izdana sprememba Uredbe, s katero je bila odpravljena obličnost navodil državnega tožilca in ponovno določen prevzem usmerjanja dela policije v predkazenskem postopku od trenutka, ko državni tožilec poda pisne usmeritve v konkretni zadevi.

Other – please specify

II. Anti-corruption framework

Where previous specific reports, published in the framework of the review under the UN Convention against Corruption, of GRECO, and of the OECD address the issues below, please make a reference to the points you wish to bring to the Commission's attention in these documents, indicating any relevant updates, changes or measures introduced that have occurred since these documents were published.

19. Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2023 Report regarding the anti-corruption framework (if applicable)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

V Poročilu o stanju pravne države za leto 2023 so na str. 2 navedena priporočila, v katerih Komisija med drugim Sloveniji priporoča, da »okrepi prizadevanja za zagotovitev stalnih rezultatov glede preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v primerih kaznivih dejanj korupcije, vključno s primeri na visoki ravni«.

Posebni ukrepi (npr. zakonodajne spremembe), ki bi omogočali učinkovitejši pregon korupcijskih kaznivih dejanj in ki bi pripomogli k uresničitvi navedenega priporočila Komisije, s strani zakonodajalca niso bili sprejeti. Državna tožilstva so tako v letu 2023 zaznavala identične ovire za zaznavanje, preiskovanje, pregon in sojenje v zadevah korupcijskih kaznivih dejanj kot leto prej. V letu 2023 je bil na področju korupcije sprejet le Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri), ki velja od 22. 2. 2023. Učinkov zakona (na morebitno povečano število prijavljenih korupcijskih kaznivih dejanj ali neposreden vpliv na njihovo preiskavo oziroma pregon) od njegove uveljavitve dalje nismo zaznali.

Na tem mestu izpostavljamo, da je bila v letu 2023 sprejeta (delna) odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-144/19 (tretji del) z dne 6. 7. 2023, s katero je US RS ugotovilo, da 149.b, 149.c in 156. členi ZKP (v delu) niso v skladu z Ustavo RS ter jih razveljavilo. Razveljavitev začne učinkovati 12. 8. 2024, ko je torej tudi rok za spremembo veljavne ureditve navedenih členov. Njihova morebitna neustrezna ureditev bi lahko znatno otežila preiskovanje in pregon (tudi) korupcijskih kaznivih dejanj, zato smo Ministrstvu za pravosodje že posredovali dopis Tu-14-2/30/2023 z dne 10. 11. 2023, v katerem smo

predstavili nekaj predlogov, ki bi jih bilo potrebno po našem mnenju pri oblikovanju določb razveljavljenih členov ZKP smiselno upoštevati. Menimo, da je razveljavljene določbe mogoče oblikovati na način, da bodo skladne z odločitvijo US RS, in da (kar je najpomembnejše) še vedno omogočale učinkovito izvrševanje nalog in pooblastil državnih tožilcev (ter tudi policije).

Državni tožilci so se sicer z namenom izboljšanja rezultatov preiskav in pregona korupcijskih kaznivih dejanj v letu 2023 stalno izobraževali na omenjeno tematiko. VDT RS in Društvo državnih tožilcev RS sta junija 2023 organizirala izobraževalne dneve, na katerih je bila v gospodarski sekciji obravnavana tudi problematika s področja pregona korupcije, in sicer je bilo s strani predstavnika Komisije za preprečevanje korupcije izvedeno predavanje v zvezi s podkupovanjem tujih javnih uslužbencev, s strani državne tožilke za korupcijo pri Državnem javnem tožilstvu Nizozemske pa predavanje v zvezi z odgovornostjo pravnih oseb ter pregonom tujega podkupovanja.

Prav tako je bil v oktobru 2023 izveden Forum o finančni in gospodarski kriminaliteti v organizaciji Društva državnih tožilcev Slovenije in Centra za izobraževanje v pravosodju, na katerem so številni ugledni domači in tuji gostje svoje referate namenili temam, povezanimi s pregonom korupcije in preiskavami mednarodne korupcije. S strani višjega državnega tožilca iz Švedske je bilo izvedeno predavanje na temo kupovanja lobiranja z vidika generalnega državnega tožilca, s strani zveznega tožilca in pravnega svetovalca Ministrstva za pravosodje ZDA je bil udeležencem predstavljen ameriški pristop k pregonu korupcije javnih uslužbencev, nadzorni posebni agent in svetovalec v programu čezmejnega protikorupcijskega partnerstva pri Zveznem preiskovalnemu uradu (FBI) pa je izvedel predavanje na temo preiskav mednarodne korupcije.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

V Poročilu o stanju pravne države za leto 2022, so na str. 2 navedena priporočila, v katerih Komisija Sloveniji med drugim priporoča, da »odpravi ovire za preiskovanje in pregon primerov korupcije, med drugim z zagotovitvijo operativne avtonomije Nacionalnega preiskovalnega urada, povečanjem virov državnega tožilstva in spremembo zastaralnega roka«.

Na Specializiranem državnem tožilstvu RS (SDT RS), ki je pristojno za pregon korupcijskih kaznivih dejanj, so v letu 2022 pogosto opozarjali, da je potrebno obravnavo najbolj zahtevnih, pomembnih in odmevnih zadev, urediti na način, da bi jih obravnavali najbolj usposobljeni kriminalisti (na Nacionalnem preiskovalnem uradu), najbolj usposobljeni državni tožilci (na SDT RS) in najbolj usposobljeni sodniki (na Specializiranih oddelkih Okrožnih sodišč). S takšno ureditvijo bi dosegli večjo učinkovitost pri odkrivanju in pregonu korupcijskih (in drugih zahtevnejših) kaznivih dejanj. Na SDT RS prav tako opozarjajo, da bi bilo potrebno poenotiti zakonodajni okvir, ki določa katalog kaznivih dejanj, za katere bi bili zgoraj navedeni organi pristojni (NPU, SDT RS, Specializirani oddelki Okrožnih sodišč), dosledno upoštevati stvarno pristojnost, razumsko uporabljati razlog smotrnosti ter ustanoviti enotno Specializirano sodišče v RS.

Predlog za opisane spremembe, ki bi po mnenju SDT RS pripomogle k izboljšanju pogojev za preiskovanje in pregon korupcijskih (in drugih zahtevnejših) kaznivih dejanj,

so že predstavili Komisiji za državno ureditev pri Državnem zboru RS, Odboru za pravosodje pri Državnem zboru RS, ministrici za pravosodje, v zvezi z navedenim vprašanjem pa smo se z njimi posvetovali tudi na VDT RS.

A. The institutional framework capacity to fight against corruption (prevention and investigation / prosecution)

20. List any changes as regards relevant authorities (e.g. national agencies, bodies) in charge of prevention, detection, investigation and prosecution of corruption and the resources allocated to each of these authorities (the human, financial, legal, and technical resources as relevant), including the cooperation among domestic and with foreign authorities. Indicate any relevant measures taken to effectively and timely cooperate with OLAF and EPPO.

Odgovor VDT RS za leto 2023:

V letu 2023 ni bilo sprememb institucionalnega okvira za pregon korupcije.

Na SDT RS, ki obravnava večino (težjih) korupcijskih kaznivih dejanj, poročajo, da se je tudi v letu 2023 močno izrazila kadrovska problematika, predvsem zaradi fluktuacije in pomanjkanja administrativnega osebja ter strokovnih sodelavcev. Konec leta 2018 je število dejansko aktivnih državnih tožilcev na SDT znašalo 30, v novembru 2023 pa le 23, zaposlenih pa je 13 strokovnih sodelavcev (od sistemiziranih 18 mest), od katerih je dejansko aktivnih le 10 (3 odstotni zaradi starševskega dopusta). Kot glavna razloga za zmanjšanje števila zaposlenih javnih uslužbencev glede na pretekla leta vidijo v zahtevnosti dela na SDT RS ter v možnosti zaposlitve z višjo plačo na drugih primerljivih delovnih mestih. Opozarjajo, da je tudi kadrovsko popolnjevanje z novimi tožilci, strokovnimi sodelavci in administrativnim osebjem težavno. Državni tožilci, ki živijo izven Ljubljane (v bolj oddaljenih mestih), interesa za dodelitev ali imenovanje na SDT ne kažejo, prav tako pa je zelo malo prijav na razpisana prosta administrativna delovna mesta in delovna mesta strokovnih sodelavcev, pri čemer med kandidati večina nima izkušenj z delom na državnem tožilstvu ali na področju kazenskega prava.

S podobnimi težavami se soočajo tudi Okrožna državna tožilstva, ki prav tako obravnavajo (sicer blažja) korupcijska kazniva dejanja.

V letu 2023 je bilo zadovoljivo poskrbljeno za vse ključne tehnične vire in pogoje dela (pisarniški prostori, službena vozila). Med načrti in željami ostaja posodobitev in nadgradnja elektronske opreme za delo v pisarnah (npr. pripomočki za diktiranje in skeniranje) in nabava opreme za delo v sodnih dvoranah (strojna in programska oprema za elektronsko izvajanje dokazov), med dolgoročnimi načrti pa predvsem vključitev umetne inteligence v postopke analiziranja dokazov.

Glede sodelovanja z nacionalnimi in tujimi organi državna tožilstva ne poročajo nobenih sprememb ali posebnosti, prav tako brez težav in pravočasno poteka sodelovanje z OLAF in EPPO.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Na SDT RS, ki je pristojno za pregon korupcijskih kaznivih dejanj, poročajo, da so se v letu 2022 soočali s problematiko človeških virov oziroma kadrovske problematiko.

Med javnimi uslužbenci so v preteklem letu beležili večje število bolniških odsotnosti, odsotnosti zaradi materinskega dopusta ter odhodov na druga delovna mesta. Slednje je še posebej problematično z vidika dejstva, da je nabor kandidatov, ki kandidirajo za prosta delovna mesta strokovnih sodelavcev, v primerjavi s preteklimi leti bistveno manjši, s čimer se sooča celotno pravosodje. To je med drugim tudi posledica dejstva, da se na študij prava vsako leto vpiše manj študentov, zaradi česar je posledično tudi manj diplomiranih pravnikov.

Manjko človeških virov pa se pojavlja tudi med državnimi tožilci. V letu 2021 sta bili namreč dve državni tožilki na SDT RS izvoljeni za sodnici, eden pa je postal Evropski državni tožilec. V letu 2022 sta dva državna tožilca bila imenovana za Evropska delegirana tožilca, ena državna tožilka pa za vrhovno državno tožilko. V dveh letih je tako SDT RS zapustilo šest državnih tožilcev, pridobili pa so samo enega dodeljenega državnega tožilca.

Trenutno sta zaradi omenjenih odhodov v teku dva postopka za imenovanja državna tožilca, vendar je izpostaviti, da gre za dalj časa trajajoče postopke. Kljub temu, da po dveh letih Vlada RS ponovno imenuje nove državne tožilce, se kadrovska problematika na SDT RS ni izboljšala, saj še vedno ni pričakovati, da bi se okrepili z novimi dodeljenimi državnimi tožilci. Spisi državnih tožilcev, ki so odšli, so se porazdelili med tiste, ki so ostali. Kljub upadu števila tožilcev ni prišlo do odstopov spisov na okrožna državna tožilstva, saj za to ni bilo zakonskih razlogov. Sicer je kadrovske popolnjevanje z novimi državnimi tožilci težavno, saj državni tožilci, ki živijo v večji oddaljenosti od Ljubljane, ne kažejo večjega interesa za dodelitev na SDT RS, medtem ko državni tožilci, ki delujejo na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani izkazujejo interes za delo na SDT RS, vendar se dodelitev ne izvede, saj bi to povečalo kadrovske stisko že tako močno obremenjenega ODT v Ljubljani.

Za ključne tehnične vire in pogoje dela (finančna sredstva, pisarniški prostori, službena vozila) je bilo v letu 2022 zadovoljivo poskrbljeno. Med načrti ostaja še posodobitev in nadgradnja elektronske opreme v pisarnah in nabava opreme za delo v sodnih dvoranah (strojna in programska oprema za elektronsko izvajanje dokazov).

Glede sodelovanja z nacionalnimi organi v letu 2022 na SDT RS poročajo izboljšave pri sodelovanju z NPU (dvig kakovosti in količine dela, intenzivnejše sodelovanje s pristojnimi državnimi tožilci na konkretnih primerih in večjo odzivnost na usmeritve državnih tožilcev).

Tudi glede sodelovanja z Uradom za preprečevanje pranja denarja poročajo izboljšave, saj je zaznana večja intenziteta organa pri prizadevanju odkrivanja kaznivih dejanj ter večja odzivnost.

Z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF) je tudi v letu 2022 sodelovanje potekalo z VDT RS, ki ima v medresorski delovni skupini za sodelovanje z OLAF (v nadaljevanju: MDS) svoja predstavnika. V letu 2022 se je MDS sestala dvakrat na Uradu za nadzor proračuna pri Ministrstvu za finance. Na sestanku v mesecu juniju 2022 je bila s strani predstavnice VDT RS predstavljen prispevek glede obravnavanja kaznivega dejanja na škodo Evropske unije po 229. členu KZ-1 v letu 2021 (na ravni vseh državnih tožilstev) ter problematika v zvezi s pregonom tega kaznivega dejanja. Sestanka v mesecu novembru 2022 pa sta se udeležila tudi evropska delegirana tožilca, ki sta predstavila delovanje Evropskega javnega tožilstva (EPPO) ter prisotne iz različnih nacionalnih organov (policija, Komisija za preprečevanje korupcije, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za notranje zadeve, Urad za okrevanje in odpornost, Urad za preprečevanje pranja denarja, Finančni urad RS,...) pozvala k še večji pozornosti na morebitne sume storitve kaznivih dejanj v primerih, ki jih obravnavajo in za preiskavo in pregon katerih je pristojen EPPO, ter k podaji kazenskih ovadb v primeru suma, da so bila takšna kazniva dejanja izvršena.

21. Safeguards for the functional independence of the authorities tasked with the prevention and detection of corruption.

22. Information on the implementation of measures foreseen in the strategic anti-corruption framework (if applicable). If available, please provide relevant objectives and indicators.

B. Prevention

23. Measures to enhance integrity in the public sector and their application (including as regards incompatibility rules, revolving doors, codes of conduct, ethics training).

24. General transparency of public decision-making (including rules on lobbying and their enforcement, asset disclosure rules and enforcement, gifts policy, transparency of political party financing)

25. Rules and measures to prevent and address conflicts of interests in the public sector. Please specify the features and the scope of their application (e.g. categories of officials concerned, types of checks and corrective measures depending on the category of officials concerned)

For questions 23-25, please provide figures on their application, such as number of detected breaches/irregularities of the various rules in place and the follow-up given (investigations, sanctions, etc.).

26. Measures in place to ensure whistleblower protection and encourage reporting of corruption, including the number of reports received and the follow-up given

27. Sectors with high-risks of corruption in your Member State:

- Measures taken/envisaged for monitoring and preventing corruption and conflict of interest in public procurement

-list other sectors with high risks of corruption and the relevant measures taken/envisaged for monitoring and preventing corruption and conflict of interest in these sectors (e.g. healthcare, citizen/residence investor schemes, urban planning, risk or cases of corruption linked to the disbursement of EU funds, other), and, where applicable, list measures to prevent and address corruption committed by organised crime groups (e.g. to infiltrate the public sector)

Odgovor VDT RS za leto 2023:
<p>Sektorji z visokim tveganjem za korupcijo (ostajajo):</p> <ul style="list-style-type: none">
- javna naročila v energetiki in zdravstvu,
- vsa ostala javna naročila, kjer so naročniki občine, osebe javnega prava ali javna podjetja, čeprav gre za manjše vrednost nabav, saj gre pogosto za ustaljene odnose med naročnikom in ponudniki, javnost in mediji pa teh primerov ne zaznavajo,
- področje črpanja sredstev iz skladov EU,
- izdajanje različnih upravnopravnih dovoljenj, med katerimi izstopajo dovoljenja, povezana z nadaljnjim izvajanjem pridobitne dejavnosti (npr. gradbena dovoljenja, tehnični pregledi vozil),
- obnova po poplavih leta 2023 (vključuje javno naročanje, črpanje sredstev EU, izdajanje dovoljenj). <p>Na SDT RS v letu 2023 niso obravnavali primerov korupcije, ki bi jo izvajale organizirane kriminalne združbe.</p>

Odgovor VDT RS za leto 2022:
<p>Z visokim tveganjem za korupcijo tudi v letu 2022 ostaja zdravstveni sektor, prav tako pa tudi energetski, in sicer predvsem na področju javnih naročil in črpanja sredstev EU.</p> <p>Na SDT RS v letu 2022 niso obravnavali primerov korupcije, ki bi jo izvajale organizirane kriminalne združbe.</p>

28. Any other relevant measures to prevent corruption in public and private sector

C. Repressive measures

29. Criminalisation, including the level of sanctions available by law, of corruption and related offences, including foreign bribery.

Odgovor VDT RS za leto 2023:
V letu 2023 je bil na področju korupcije sprejet le Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri), ki velja od 22. 2. 2023. Učinkov zakona na morebitno povečano število prijavljenih korupcijskih kaznivih dejanj ali neposreden vpliv na njihovo preiskavo oziroma pregon od njegove uveljavitve dalje nismo zaznali.

Odgovor VDT RS za leto 2022:
Na področju kriminalizacije in sankcioniranja korupcije na normativni ravni ni sprememb.

30. Data on the number of investigations, prosecutions, final judgments and application of sanctions for corruption offences (differentiated by corruption offence if possible), including for legal persons and high level and complex corruption cases and their transparency, including as regards to the implementation of EU funds.

Odgovor VDT RS za leto 2023:	
<p>Statistični podatki o korupcijskih kaznivih dejanjih,¹ razvidni iz spodnje tabele za leto 2023, niso popolni, saj so pridobljeni za obdobje od 1. 1. 2022 do 4. 12. 2023. Manjkajo torej podatki za skoraj celoten mesec december, ko je značilna povišana intenziteta dela policije, tožilstva in sodišč. Kljub temu lahko iz razpoložljivih podatkov razberemo, da bo število zadev, v katerih so državna tožilstva v letu 2023 obravnavala korupcijska kazniva dejanja, primerljivo z letom 2022. Nekoliko se je glede na leto 2022 povečalo število vloženih zahtev za preiskavo in razsojenih zadev, v katerih se je v več primerih povečalo tudi število izrečenih zapornih kazni, kar vse, kljub predhodno izpostavljenim kadrovskim težavam in nespremenjeni normativni ureditvi, kaže na učinkovito delo državnih tožilcev na tem področju. Z ustrezno ureditvijo kadrovske problematike in potrebnih sprememb zakonodaje, bi se učinkovitost pregona korupcijskih kaznivih dejanj lahko v prihodnjih letih še izboljšala.</p>	
SODBE 1. STOPNJE	SANKCIJE

¹ Med korupcijska kazniva dejanja štejemo kazniva dejanja nedovoljenega sprejemanja daril po 241. členu, nedovoljenega dajanja daril po 242. členu, jemanja podkupnine po 261. členu, dajanja podkupnine po 262. členu,

LETO	ČLEN	ZAHTEVE ZA PREISKAVO	OBTOŽNI AKT	OBSODBA	OPROSTITEV	ZAVRŽENJE	Razsojene zadeve - (Obsodilna, oprostilne in zavrženje skupaj)	Sankcije v obsodilnih sodbah na 1. stopnji - ZAPOR	Sankcije v obsodilnih sodbah na 1. stopnji - POGOJNA OBSODBA	Nerešene ovadbe na koncu leta
2022	KZ-1 241		1	6		1	7	2	4	65
	KZ-1 242		1	2			2		1	10
	KZ-1 261	19	22							152
	KZ-1 262	20	2							144
	KZ-1 263	13		1			1			13
	KZ-1 264	2		2			2		2	21
2022 Vsota		54	26	11		1	12	2	7	405
2023	KZ-1 241		1	8	1		9	8		66
	KZ-1 242		2	4	2	1	7	3		13
	KZ-1 261	4	9	4	1	1	6	1	3	150
	KZ-1 262	81	12	5		2	7		5	99
	KZ-1 263	2	9							19
	KZ-1 264	2								28
2023 Vsota		89	33	21	4	4	29	12	8	375
Skupna vsota			191	77	41	3	121	18	57	882

Opozarjamo, da med kazniva dejanja, ki pogosto vsebujejo korupcijske elemente, a jih za statistične potrebe ne obravnavamo kot korupcijska, sodijo tudi npr. kazniva dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu, zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu in oškodovanja javnih sredstev po 257.a členu KZ-1. SDT RS je obravnaval in dosegel obsodilne sodbe v več primerih, kjer so bili za navedena kazniva dejanja obravnavani funkcionarji in/ali visoki uradniki in/ali direktorji podjetij v državni lasti.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje po 263. členu in dajanja daril za nezakonito posredovanje po 264. členu KZ-1.

Iz razpoložljivih podatkov (za obdobje od 1. 1. 2022 do 23. 11. 2022) izhaja, da se tudi v letu 2022 nadaljuje trend iz let 2021 in 2022, ko se je glede na leto 2019 število (korupcijskih) zadev,² v katerih so državni tožilci vložili obtožni akt, občutno zmanjšalo. V primerjavi z letoma 2020 in 2021 ostaja na primerljivi ravni, saj jih je bilo v navedenem obdobju (od 1. 1. 2022 do 23. 11. 2022) vloženih 24.

Statistični podatki o korupcijskih kaznivih dejanjih za leto 2022 sicer niso popolni. Manjkajo namreč še podatki za mesec december, ko je značilna povišana intenziteta dela policije, tožilstva in sodišč.

LETO	ČLEN	OBTOŽNI AKT	SODBE 1. STOPNJE				SANKCIJE		Nerešene ovadbe na koncu leta
			OBSODBA	OPROSTITEV	ZAVRŽENJE	Razsojene zadeve - (Obsodilna, oprostilne in zavrženje skupaj)	Sankcije v obsodilnih sodbah na 1. stopnji - ZAPOR	Sankcije v obsodilnih sodbah na 1. stopnji - POGOJNA OBSODBA	
2019	KZ-1 241	53	4	1	0	5	1	3	21
	KZ-1 242	46	3	0	0	3	0	3	27
	KZ-1 261	5	2	1	0	3	0	2	73
	KZ-1 262	13	8	0	0	8	3	5	14
	KZ-1 263	2	1	3	1	5	0	1	45
	KZ-1 264	4	1	3	0	4	0	1	23
2019 Vsota		123	19	8	1	28	4	15	203
2020	KZ-1 241	8	2	0	0	2	0	2	22
	KZ-1 242	4	1	0	0	1	0	1	23
	KZ-1 261	5	7	1	0	8	2	5	2
	KZ-1 262	2	7	3	0	10	0	7	14
	KZ-1 263	1	0	1	1	2	0	0	6
	KZ-1 264	3	4	2	0	6	0	4	0
2020 Vsota		23	21	7	1	29	2	19	67
2021	KZ-1 241	1	9	11		20	6	3	13
	KZ-1 242	7	4	12		16	1	2	11
	KZ-1 261	5	3			3	2	1	139
	KZ-1 262	8	2	2		4		2	65
	KZ-1 263		7	1		8	1	6	11
	KZ-1 264		2			2		2	20
2021 Vsota		21	27	26		53	10	16	259
2022	KZ-1 241	1	6		1	7	2	4	65
	KZ-1 242	1	1			1		1	8

	KZ-1 261	21							159
	KZ-1 262	1							86
	KZ-1 263		1			1			14
	KZ-1 264		2			2		2	21
2022 Vsota		24	10		1	11	2	7	353
Skupna vsota		191	77	41	3	121	18	57	882

31. Potential obstacles to investigation and prosecution as well as to the effectiveness of criminal sanctions of high-level and complex corruption cases (e.g. political immunity regulation, procedural rules, statute of limitations, cross-border cooperation, pardoning)

Odgovor VDT RS za leto 2023:

Glede ovir za preiskovanje in pregon zapletenih primerov korupcije in korupcije na visoki ravni ni sprememb glede na poročilo prejšnjega leta.

Na državnih tožilstvih, predvsem na SDT RS, se soočajo z identičnimi težavami kot v preteklih letih:

- zaznavanje in naznanjanje korupcijskih kaznivih dejanj ostaja nizko, Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri) s kazenskopravnega vidika ni prinesel izboljšave;
- za učinkovito preiskovanje in dokazovanje korupcije je potrebno izvajati prikrite preiskovalne ukrepe (PPU), vendar so že sedaj dokazni standardi za odreditev ukrepov zelo visoki, oziroma so pogoji pridobitev sodne odredbe strogi; navedeno se bo z morebitno neustrezno spremembo 149.b, 149.c in 156. členov ZKP, kot že pojasnjeno pod 19. točko, še zaostri (posledice odločbe US RS se sicer že pojavljajo tudi v praksi, na kar smo MP v našem dopisu posebej opozorili);
- roki za izvajanje PPU so absolutno prekratki: tako najdaljše dopustno obdobje izvajanja (npr. 1 mesec pri ukrepih po čl. 150a/1/2 in 150b ZKP, tri mesece pri ukrepih po čl. 151 ZKP, šest mesecev pri ukrepu po čl. 150 ZKP) kot tudi interval od enega do drugega podaljšanja (npr. 1 mesec pri ukrepih po členih 150 in 151 ZKP);
- državnemu tožilcu bi bilo potrebno omogočiti izvajanje oportunitetnega načela glede prijaviteljev korupcijskih kaznivih dejanj (opustiti pregon ali izvesti postopek odloženega pregona), saj nihče od udeležencev korupcije slednje ne bo prijavil, če bo zaradi tega tudi sam kaznovan;
- kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu KZ-1 ima pogosto korupcijsko ozadje oz. gre za korupcijo v širšem smislu, čeprav vseh elementov korupcije pogosto ni mogoče dokazati; v tej perspektivi so zastaralni roki prekratki, saj pregon zastara po 10 letih od storitve kaznivega dejanja;
- sodišča za korupcijo izrekajo preblage sankcije.

² Med korupcijske zadeve štejemo kazniva dejanja po 241., 242., 261., 262., 263. in 264. členu KZ-1.

Odgovor VDT RS za leto 2022:
Glede ovir za preiskovanje in pregon zapletenih primerov korupcije in korupcije na visoki ravni ni sprememb.

32. Information on effectiveness of non-criminal measures and of sanctions (e.g. recovery measures and administrative sanctions) on both public and private offenders.

Other – please specify

III. Media pluralism and media freedom

33. Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2023 Report regarding media pluralism and media freedom (if applicable)

A. Media authorities and bodies

34. Measures taken to ensure the independence, enforcement powers and adequacy of resources (financial, human and technical) of media regulatory authorities and bodies

35. Conditions and procedures for the appointment and dismissal of the head / members of the collegiate body of media regulatory authorities and bodies

36. Existence and functions of media councils or other self-regulatory bodies

B. Safeguards against government or political interference and transparency and concentration of media ownership

37. Measures taken to ensure the fair and transparent allocation of state advertising (including any rules regulating the matter)

38. Safeguards against state / political interference, in particular:

- **safeguards to ensure editorial independence of media (private and public)**
- **specific safeguards for the independence of heads of management and members of the governing boards of public service media (e.g. related to appointment, dismissal), safeguards for their operational independence**

(e.g. related to reporting obligations and the allocation of resources) and safeguards for plurality of information and opinions

- *information on specific legal provisions and procedures applying to media service providers, including as regards granting/renewal/termination of licences, company operation, capital entry requirements, concentration, and corporate governance*

39. Transparency of media ownership and public availability of media ownership information, including on direct, indirect and beneficial owners as well as any rules regulating the matter

C. Framework for journalists' protection, transparency and access to documents

40. Rules and practices guaranteeing journalist's independence and safety, including as regards protection of journalistic sources and communications, referring also, if applicable, to follow-up given to alerts lodged with the Council of Europe's Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists.

41. Law enforcement capacity, including during protests and demonstrations, to ensure journalists' safety and to investigate attacks on journalists

42. Access to information and public documents by public at large and journalists (incl. transparency authorities where they exist, procedures, costs/fees, timeframes, administrative/judicial review of decisions, execution of decisions by public authorities, possible obstacles related to the classification of information)

Odgovor VDT RS za leto 2023:
Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

Odgovor VDT RS za leto 2022:
Na tem področju ni bilo sprememb v poročevalnem obdobju.

43. Lawsuits (incl. SLAPPs - strategic lawsuits against public participation) and convictions against journalists (incl. defamation cases) and measures taken to safeguard against manifestly unfounded and abusive lawsuits

Other – please specify

IV. Other institutional issues related to checks and balances

44. Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2023 Report regarding the system of checks and balances (if applicable)

A. The process for preparing and enacting laws

45. Framework, policy and use of impact assessments and evidence based policy-making, stakeholders'/public consultations (including consultation of judiciary and other relevant stakeholders on judicial reforms), and transparency and quality of the legislative process both in the preparatory and the parliamentary phase.

Odgovor VDT RS za leto 2023:

V poročevalnem obdobju so bile glede vključevanja in omogočanja sodelovanja državnega tožilstva v postopkih spreminjanja ter dopolnitve zakonodaje sicer zaznane izboljšave, vendar je bilo državno tožilstvo v posameznih primerih priprav sprememb zakonodaje, ki bistveno vpliva na področja delovanja tožilstva, še vedno deležno prekratkih rokov za odziv. Ob zagotovitvi primerne časa za strokovno razpravo in izdelavo stališča bi bilo sodelovanje v postopku zakonodajnih sprememb lahko bolj konstruktivno.

Odgovor VDT RS za leto 2022:

Vključevanje in omogočanje sodelovanja državnega tožilstva v postopek sprememb in dopolnitev zakonodajne materije na področjih, ki so relevantni za opravljanje nalog in pristojnosti državnega tožilstva, je v poročevalnem obdobju skladno z Resolucijo o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09), saj je v poročevalnem obdobju bilo državnemu tožilstvu omogočeno pravočasno sodelovanje v zakonodajnih postopkih, z zagotovitvijo razumnega časa za pregled gradiva ter pripravo ustreznega odziva.

46. Rules and use of fast-track procedures and emergency procedures (for example, the percentage of decisions adopted through emergency/urgent procedure compared to the total number of adopted decisions).

Odgovor VDT RS za leto 2023:

V poročevalnem obdobju ni bilo v obravnavi predlogov sprememb in dopolnitev zakonodaje ob uporabi skrajšanega ali nujnega postopka, s katero bi se posegalo v kazenskopravne predpise ali sistemsko ureditev državnega tožilstva.

V zvezi z izvajanjem *fast-track* kazenskih postopkov v poročevalnem obdobju ni bilo ustreznih zakonskih sprememb, s katerimi bi se naslovilo vse deležnike, ki pri tem sodelujejo. Izvedba tovrstnih postopkov je namreč mogoča le, če se pri tem upošteva vsa pravna jamstva in kavtele za vse udeležence postopka. Pri tem izpostavljamo, da je bilo s strani Generalnega državnega tožilca na kolegiju vodij Okrožnih državnih tožilstev

predstavljeno stališče Evropske komisije, da je ena od rešitev v zvezi s težavami, s katerimi se soočajo tožilstva, tudi v vlaganju neposrednih obtožnic, pri čemer je pozval k preučitvi možnosti, da se v zadevah, ki to dopuščajo, vloži neposredna obtožnica namesto, da gre zadeva v preiskavo.

Statistični podatki za leto 2023 (do 12. 12. 2023) kažejo na pozitiven trend vlaganja neposrednih obtožnih aktov. V omejenem obdobju je bilo skupno vloženih 7916 neposrednih obtožnih aktov, pri čemer jih je bilo v istem obdobju za leto 2022 skupno vloženih 7787.

VRSTA OBTOŽNEGA AKTA / LETO	2022	2023
OBTOŽNICA - NEPOSREDNA	661	850
NEPOSREDNA OBTOŽNICA PO PRIDOBLENEM SOGLASJU	84	81
OBTOŽNI PREDLOG - NEPOSREDEN	7042	6985
Skupaj	7787	7916

Odgovor VDT RS za leto 2022:

V skladu z odgovorom v točki 45, v poročevalnem obdobju ni bilo v obravnavi predlogov sprememb in dopolnitev zakonodaje ob uporabi skrajšanega ali nujnega postopka, s katero bi se posegalo v kazenskopravne predpise in sistemsko ureditev državnega tožilstva.

47. Rules and application of states of emergency (or analogous regimes), including judicial review and parliamentary oversight.

48. Regime for constitutional review of laws

B. Independent authorities

49. Independence, resources, capacity and powers of national human rights institutions ('NHRIs'), of ombudsman institutions if different from NHRIs, of equality bodies if different from NHRIs and of supreme audit institutions

50. Statistics/reports concerning the follow-up of recommendations by National Human Rights Institutions, ombudsman institutions, equality bodies and supreme audit institutions in the past two years.

C. Accessibility and judicial review of administrative decisions

51. Transparency of administrative decisions and sanctions (incl. their publication and rules on collection of related data)

52. Judicial review of administrative decisions:

- *short description of the general regime (in particular competent court, scope, suspensive effect, interim measures, and any applicable specific rules or derogations from the general regime of judicial review).*

53. Rules and practices related to the application by all courts, including constitutional jurisdictions, of the preliminary ruling procedure (Art. 267 TFEU)

54. Follow-up by the public administration and State institutions to final (national/supranational, including the European Court of Human Rights) court decisions, as well as available remedies in case of non- implementation

D. The enabling framework for civil society

55. Measures regarding the framework for civil society organisations and human rights defenders (e.g. legal framework and its application in practice incl. registration and dissolution rules)

56. Rules and practices having an impact on the effective operation and safety of civil society organisations and human rights defenders. This includes measures for protection from attacks – verbal, physical or on-line –, intimidation, legal threats incl. SLAPPs, negative narratives or smear campaigns, measures capable of affecting the public perception of civil society organisations, etc. It also includes measures to monitor threats or attacks and dedicated support services.

57. Organisation of financial support for civil society organisations and human rights defenders (e.g. framework to ensure access to funding, and for financial viability, taxation/incentive/donation systems, measures to ensure a fair distribution of funding)

58. Rules and practices on the participation of civil society organisations and human rights defenders to the decision-making process (e.g. measures related to dialogue between authorities and civil society, participation of civil society in policy development and decision-making, consultation, dialogues, etc.)

E. Initiatives to foster a rule of law culture

59. Measures to foster a rule of law culture (e.g. debates in national parliaments on the rule of law, public information campaigns on rule of law issues, contributions from civil society, education initiatives, etc.)

Other – please specify

*

Pri izpolnjevanju zgornjega vprašalnika so sodelovali Državnotožilski svet, okrožna državna tožilstva, Specializirano državno tožilstvo RS, ter posamezni oddelki na Vrhovnem državnem tožilstvu RS.

S spoštovanjem,

Mirjam Kline
namestnica generalnega državnega tožilca RS
začasna vodja VDT RS

Vročiti:

- naslovniku po e-pošti

V vednost:

- Državnotožilski svet (dts@dt-rs.si)
- vodje ODT in SDT